

Opis systemu kontroli wewnętrznej we Wschodnim Banku Spółdzielczym w Chełmie

System kontroli wewnętrznej funkcjonujący we Wschodnim Banku Spółdzielczym w Chełmie oparty jest o rozwiązania wynikające z:

- ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe;
- ustawy z dnia 7 grudnia 2000r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających;
- rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, oraz polityki wynagrodzeń w bankach;
- Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach.
- Innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych praktyk w zakresie systemu kontroli wewnętrznej.

I. Cele systemu kontroli wewnętrznej

1. Wdrożony we Wschodnim Banku Spółdzielczym w Chełmie system kontroli wewnętrznej zapewnia osiągnięcie celów, o których mowa w art. 9 c ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, tj.:

- skuteczności i efektywności działania;
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem;
- zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

2. W ramach ww. celów ogólnych systemu kontroli wewnętrznej Bank wyodrębnia cele szczegółowe oraz wiąże je z procesami istotnymi funkcjonującymi w Banku.

II. Schemat organizacyjny trzech linii obrony w ramach struktury organizacyjnej Banku

1. Funkcjonujący we Wschodnim Banku Spółdzielczym w Chełmie system kontroli wewnętrznej, zorganizowany jest na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach (liniach obrony).
2. Na wszystkich trzech poziomach (liniach obrony) pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.
3. schemat organizacyjny trzech linii obrony Banku:

Poziom I (pierwsza linia obrony)	Pierwszą linię obrony stanowią jednostki i komórki organizacyjne Banku wykonujące zadania operacyjne. Kontrola sprawowana jest w zakresie jakości i poprawności wykonywanych czynności przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez osoby z nim współpracujące i jego bezpośredniego przełożonego oraz wszystkie osoby, którym czynności kontrolne wyznaczono w zakresach obowiązków. Celem kontroli jest zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami wewnętrznymi, a także bieżące reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie mechanizmów kontrolnych. Kontrola ta obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.
--	--

Poziom II (druga linia obrony)	Kontrola realizowana w ramach drugiej linii obrony to czynności kontrolne realizowane przez specjalnie dedykowane do tego stanowiska lub komórki organizacyjne Wschodniego Banku Spółdzielczego w Chełmie, m.in. Zespół ds. zgodności i kontroli wewnętrznej, Zespół sprawozdawczości, analiz i zarządzania ryzykami, Zespół monitoringu i klasyfikacji, Zespół analityków kredytowych, Główny ekonomista oraz inne komórki organizacyjne wyodrębnione na drugim poziomie. Kontrola obejmuje ocenę skuteczności mechanizmów kontroli w ramach pierwszej linii obrony oraz ocenę prawidłowości realizacji funkcji zarządzania ryzykiem w działalności Wschodniego Banu Spółdzielczego w Chełmie.
Poziom III (trzecia linia obrony)	Komórka audytu wewnętrznego mająca za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej we Wschodnim Banku Spółdzielczym w Chełmie.

III. FUNKCJA KONTROLI

Na funkcję kontroli składają się:

- mechanizmy kontrolne
- niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych
- raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Do głównych rodzajów mechanizmów kontrolnych funkcjonujących w banku należą:

- procedury
- podział obowiązków
- autoryzacja
- kontrola dostępu
- kontrola fizyczna
- proces ewidencji operacji finansowych i gospodarczych w systemach księgowym, sprawozdawczym, operacyjnym
- inwentaryzacja
- dokumentowanie odstępstw
- wskaźniki wydajności
- szkolenia
- zabezpieczenia prawne
- ubezpieczenia

Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli w formie matrycy funkcji kontroli, gdzie opisano powiązania celów ogólnych i szczegółowych z funkcjonującymi w Banku procesami, w szczególności istotnymi oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów.

IV. Umieszczenie oraz zakres zadań Zespołu ds. zgodności i kontroli wewnętrznej oraz komórki audytu wewnętrznego

Zespół ds. zgodności i kontroli wewnętrznej

Szczegółowe obowiązki i zasady działania Zespołu ds. zgodności i kontroli wewnętrznej we Wschodnim Banku Spółdzielczym w Chełmie opisane zostały m. in. w „Regulaminie funkcjonowania Zespołu ds. zgodności i kontroli wewnętrznej we Wschodnim Banku Spółdzielczym w Chełmie”, spośród zadań wymienić należy:

- identyfikowanie ryzyka braku zgodności, w szczególności poprzez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych Banku i standardów rynkowych oraz wyników wewnętrznych postępowań wyjaśniających;
- ocena ryzyka braku zgodności poprzez pomiar i szacowanie;
- przekazywanie informacji zarządczej w zakresie ryzyka braku zgodności;
- wykonywanie obowiązków w ramach funkcji kontroli.

W strukturze organizacyjnej Zespół podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu.

Komórka audytu wewnętrznego

Szczegółowe obowiązki i zasady komórki audytu wewnętrznego we Wschodnim Banku Spółdzielczym w Chełmie opisane zostały m.in. w "Regulaminie funkcjonowania komórki audytu wewnętrznego we wschodnim Banku Spółdzielczym w Chełmie", spośród zadań wymienić należy:

- przeprowadzanie badań audytowych, w tym obejmujących badanie adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w całej działalności Banku, w tym mechanizmów kontroli ryzyka oraz mechanizmów kontrolnych oraz przedstawianie ich wyników w protokołach.
- okresowe przekazywanie raportów, w szczególności w zakresie realizacji planów audytu, wyników przeprowadzanych badań audytowych oraz statutu realizacji zaleceń wydanych po przeprowadzonych badaniach audytowych.

W strukturze organizacyjnej podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku.

V. Rola organów Wschodniego Banku Spółdzielczego w Chełmie

Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, a Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej oraz dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

VI. Zasady corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej

Rada Nadzorcza Wschodniego Banku Spółdzielczego w Chełmie dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki ds. zgodności oraz komórki audytu wewnętrznego. w ramach dokonywanej oceny Rada Nadzorcza uwzględnia w szczególności przekazywane przez Zarząd informacje w ramach sprawozdania z wykonywania zadań z obszaru systemu kontroli wewnętrznej, okresowych raportów komórki audytu wewnętrznego oraz komórki ds. zgodności, ustaleń wynikających z czynności nadzorczych wykonywanych m.in. przez KNF.